

IV. ULUSLARARASI KENT ARAŞTIRMALARI KONGRESİ

KONGRE BÜLTENİ

4. Uluslararası Kent Araştırmaları Kongresi
“Ekonomi ve Kentleşme”
ana temasıyla Ankara’da yapıldı

Kent Araştırmaları Enstitüsü'nden Emir Osmanoğlu yaptığı açılış konuşmasıyla başladı. Osmanoğlu kongrenin paydaşlarına desteklerinden ve konuya olan ilgilerinden dolayı teşekkür ederken, kentleşme ve ekonomi arasındaki sıkı ilişkinin varlığına dikkat çekti. Osmanoğlu ayrıca kentlerde yer alan aktörler arasındaki iş birliği ihtiyacına da vurgu yaparak kenti sahiplenen gerek yerel yönetimler, gerek ticaret odaları gerekse de sivil toplum kuruluşlarının çaba sarf ettiği ortak bir süreç eşliğinde sağlıklı bir kentleşme sağlanabileceğinin altını çizdi.

Kongre Düzenleme Kurulu adına konuşmasını yapan Zafer Çelik ise Uluslararası Kent Araştırmaları Kongresinin tarihinden söz ederek, düzenleme kurulunda yer alan paydaşlara ilgilerinden dolayı teşekkür etti.

TEPAV Direktörlerinden TCMB Eski Başkanı Süreyya Serdengeçti geçmiş yıllara ait Türkiye'de gerçekleşen büyüme rakamlarını paylaşıyor kentlerin istihdam yaratma ve pazar oluşturma potansiyellerinin önemine değindi. Serdengeçti aynı zamanda sanayi ve inşaat sektöründe yaşanan küçülme neticesinde kırsala göç eden insanların oluşturduğu tarımsal büyüme rakamlarını da aktararak kentlerde ekonomik değer yaratacak girişimlerin kentleşme ve ekonomi bağlamında gelecek projeksiyonunda ihtiyaç olacağını altını çizdi.

Kongrenin önemli paydaşlarından olan Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Mansur Yavaş, yerel yönetimler için gerekli olan en önemli hususun şeffaflık kapasitesi olduğunu hatırlattı. Ayrıca Yavaş, kendi döneminde hazırladıkları yüz günlük şeffaflık raporu aracılığıyla halk ile kurdukları ilişkiyi güçlendirerek şehri ve yönetimi paylaşmanın önemine değindi. Yeni dönemde uygulamaya başladıkları çeşitli projeler ile Ankara'nın üretkenliğini arttıracak ve atılımını sağlayacak faaliyetlerde bulduklarının da müjdesini veren Mansur Yavaş, Gölbaşı'nda hayata geçirilecek Kırsal Kalkınma Projesinin Ankara özelinde istihdama yapacağı katkıyı veriler eşliğinde değerlendirdi.

“Sağlıklı bir kentleşme planı ile şehrin ekonomik kapasitesini de geliştirerek sürdürülebilir bir kalkınma modeli için kentteki diğer aktörlere ve paydaşlara seslenerek “Hep birlikte çalışmalıyız.” - Mansur Yavaş

Cumhurbaşkanlığı Yerel Yönetim Politikaları Kurulu Başkanı Şükrü Karatepe şehirlerin ekonomik rekabetinde iki unsurun öne çıktığını aktardı: Ulaşım ve değişim. Bu iki unsur arasında kurulan denge ile şehirlerin ekonomik olarak kalkınabileceğinin altını çizen Karatepe, şehri çekici ve güzel hale getirmenin en büyük ekonomik değer olduğunu ifade ederek sözlerini noktaladı.

Saadet Partisi Genel Başkan Yardımcısı Birol Aydın açılış seremonisinde 7 önemli maddeye değindi:

1. Özgürlük
2. Adalet
3. Ahlak
4. Doğru Yatırım
5. Sürekli Üretim
6. Adil Paylaşım
7. Birlikte yaşama bilinci

Aydın aynı zamanda, maddelere bakıldığında sadece ekonomik yansımaları düşünmemek gerektiğini; kurallara uyan bir toplum olmanın; sanata, estetiğe, spora, mimariye, felsefeye ve bilgiye de önem verilmesi gerektiğinin; ülkemizde halkımızın hayatını idame ettirebilmesi, hayallerini gerçekleştirebilmesi için gereken fırsatların adil bir şekilde genç nüfusumuza ulaştırılmasının; insanlarımızın birbirini anlayışla karşılaşmasının önemini de vurguladı.

“Şehir bir milletin bilimde, sanatta ve ekonomide bulunduğu yeri gösterir ve değişen, gelişen talepleri karşılayabilen şehirler insanlar için yaşanabilir mekânlar sunarlar. Karşılamaayan şehirler ise ekonomik rekabeti kaybeder.” - Şükrü Karatepe

Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran ise yaptığı konuşmada çağdaş dünyada şehirlerin bir marka değerinin oluşturulması gerektiğini vurguladı. Bunun için de şehirlere ulaşımı kolaylaştıracak uygulamaları devreye soktuklarını ifade eden Baran, Ankara'ya geçikleştirilen direkt uçuşların Ankara'da bulunan işletmeciler ve girişimcilerin işlerinde yarattığı olumlu katkıyı hatırlattı. Ayrıca Ankara Ticaret Odası olarak Ankara'yı Anadolu'nun dünyaya açılan kapısı olarak tanıtmak istediklerini de aktardı.

BEM-BİR-SEN Genel Başkanı Levent Uslu, kongrenin esas hedef kitlesini belediyelerin oluşturduğunu altını çizerek, yerel yönetimler tarafından hayata geçirilecek projelerin ve faaliyetlerin kentlerde ekonomik kalkınma için öncü bir adım olacağını ifade etti. Ayrıca, kentler içerisinde yaşayan halk ile etkileşimde olmanın her kente özgü gerek coğrafi gerekse de mimari detayları gözetenek ilerisi için bir ekonomik kalkınma modeli geliştirmenin her şeyden önemli olduğunu vurguladı.

Gaye Dođanođlu başkanlığında başlayan ilk aktör oturumunda Avrupa Birliği Başkanlığı Mali İşler ve Proje Uygulama Genel Müdür Vekili Bülent Özcan, AB Mali Yardımlarının özellikle son zamanlarda yerel yönetimleri de desteklediğini vurgulayarak sosyal kalkınma, kent konseyleri aracılığıyla karar mekanizmalarına katılımı arttıracak faaliyetler ve dezavantajlı grupların topluma kazandırılmasına büyük önem verildiğini aktardı.

Aynı zamanda artık günümüzde kaynakların ve de kentin uluslararasılaşma ihtiyacı olduğunu belirten Özcan, Türkiye Belediyeler Birliği ile ortaklaşa yürüttükleri Kardeş Şehir projesinden bahsederek, Türkiye'deki kentler ile Avrupa'da bulunan kentler arasında kurulacak köprü'nün Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik müzakere sürecinde yapacağı katkıyı ve gerek kültürel çeşitlilik potansiyelleri ile gerekse de ekonomik değer oluşturmaları sebebiyle kentlerin bu konuda hiç de azımsanmayacak bir etkisi olduğunu altını çizdi.

AFAD Başkanı Dr. Mehmet Güllüođlu, son zamanlarda AFAD olarak şehirlerde yaşanabilecek afetlere karşı risk azaltma faaliyetlerine ağırlık verdiklerini belirterek, kentlerin aslında yerel yönetimler ile var olduğuna ve yerel yönetimler ile AFAD arasında olması gereken ikili iş birliklerine değindi. Konuşmasında Habitat-3 (New Urban Agenda) programından da bahseden Güllüođlu, şehirleşme çalışmalarında bu gibi uluslararası girişimlerin ve işbirliklerinin artması gerektiğini vurguladı.

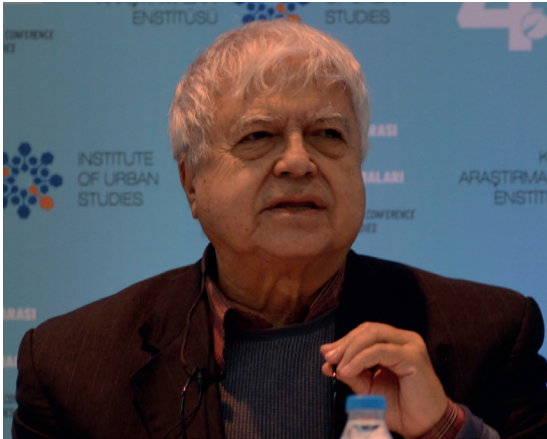
İller Bankası Genel Müdür Yardımcısı Emrah Baydemir ise konuşmasında uzun vadeli kent planlamasının kalkınmayı sürdürülebilir hale getirecek en önemli faktör olduğunu belirtti. Bunu gerçekleştirmek için de sırasıyla çevresel altyapı, master planları, sermaye yatırım planları ve bir dirençli, esnek olabilen akıllı şehir uygulamalarına ihtiyaçları olduğunu aktardı. Aynı zamanda İller Bankası olarak, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin en önemli bileşeninin esnek ve dayanıklı şehir oluşturma olduğunu düşündüklerini söyleyen Baydemir, sürdürülebilir kalkınma için şehirlerde entegre projeleri önceliklediklerini vurgularken şehirlerde dezavantajlı grupları da gözeterek bir kentsel hareketlilik planı üzerinde çalışmalarını ifade etti.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Muhammed Adak da bölgesel kalkınma politikalarının uygulanmasında dikkat edilmesi gereken hususları paylaşarak, hızlı kentleşme ve yoksulluk arasında doğrudan bir ilişki olduğunu ifade etti. Şu an Tarım ve Orman Bakanlığı olarak Ulusal Kırsal Kalkınma Stratejisi üzerine çalışmalar yürüttüklerini hatırlatan Adak, bölgesel kalkınmayı ve kentlerdeki diğer yatırım alanlarını doğru değerlendirmek adına bakanlıklar arası geliştirilecek iş birliklerinin önemine dikkat çekti.

SESRIC Araştırmacısı olarak kongreye katılım gösteren Erhan Türbedar ise İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkeler özelinde gerçekleştirdikleri araştırmanın verilerini dinleyicilerle paylaştı. Türbedar, araştırma sonucunda İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkelerin yıllık %3'lük bir kentleşme oranıyla hem hızlı bir ekonomik büyüme hem de kalkınma trendi yakaladıklarının altını çizdi. Şehirlerin sağladıkları istihdam ve pazar olanakları ile yaşanabilir bir ortam sunduğunu ve inovasyona açık bir alan oluşturduğunu da hatırlatan Türbedar gelişmekte olan ülkelerin bu potansiyeli her zaman taşıdığını vurguladı.

İlk aktör oturumunun değerlendiricisi olarak konuşmasını yapan Prof. Dr. İlhan Tekeli, kentleşme ve yönetim bağlamında aktör-plan ilişkisinin iyi tanımlanması gerektiğini ifade etti. Aynı zamanda bu ilişkinin demokrasi açığı oluşturmadan, yani talepler ve arz edebilirlik arasındaki hassas dengeyi iyi gözeterek, kurulması gerektiğinin altını çizdi. Ayrıca Türkiye'de yaşanan merkezîyetçi yönetim anlayışının da yerel yönetimler üzerinde bir baskı oluşturarak şehir planlama kabiliyetlerini baltaladığını aktaran Tekeli, Avrupa Özerklik Şartnamesine 'vesayet' konusunda Türkiye tarafından koyulan çekincenin kaldırılmasının demokratik yönetim için gerekli olduğunu vurguladı. Son olarak merkezi yönetim ile yerel yönetim arasında normal bir iş bölümünün nasıl sağlanacağı ile ilgili fikirlerini paylaşan İlhan Tekeli, bu konuda Avrupa Birliği üye ülkelerinde uygulanan 'subsidiarity-yerindenlik' ilkesini işaret etti. Tekeli, kentlerin ihtiyaç duyduğu hizmetlerin yerinden, yerelden hızlıca sağlandığı bir formülasyonun dünyada var olduğunu hatırlatarak Türkiye için de merkezi yönetim ile yerel yönetim arasındaki ilişkiye dair daha kolay çözümlenebilir, insani ve demokratik yollar olduğunun altını çizdi.

Doç. Dr. Savaş Zafer Şahin'in moderatörlüğünde gerçekleştirilen "Kent ve Ekonomi" Çalıştayı.

Serap Kayasü'nün başkanlığında gerçekleştirilen "Kentlerin Geleceği: Sorunlar, Olanaklar ve Araçlar" temalı FORUM'umuz.

Gerçekleşen Oturumlar

Türkiye Kentlerinin Ekonomik Dinamikleri Üzerine Tartışmalar
Farklı Perspektiflerden Yerel Yönetimlere Bakış
Kırsal ve Yerelden Kalkınma
Kentiçi Ulaşım Politikaları ve Erişilebilirlik
Tasarım Boyutu ile Kamusal Mekan ve Yeni Görünümleri
Yapılı Çevre Üretimi ve Planlamada Yasal Düzenlemeler
Kentiçi Ulaşım Çözümlerinde Güncel Teknikler
Yerel Yönetimler ve Planlama Bağlamında Yönetişim
Kentlerin Afetlere ve İklim Değişikliğine Dirençliliği
Göçün Farklı Görünümleri
Türkiye'de Konut Politikaları ve Konut Üretimi
Bir 'Kent Araştırma' Aracı Olarak Çok Ortaklı Uluslararası Projeler
Kentsel Dönüşüm, Aktörler, Yasal ve Kurumsal Çerçeve
Kent İmgeleri ve Turizm
Kentsel Rantın Oluşumu ve Dağıtımı
Örnekler ile Kentsel Dönüşüm Uygulamaları
Türkiye'de Konut Piyasası Üzerine Değerlendirmeler
Kamusal alanın ve Kamusal Mekanın Dönüşümü
Kentsel Hareketler, Kent Mekanı ve Medya Temsilleri
Koruma-Dönüşüm Paradoksu

Çevresel Sürdürülebilirlik ve Kent
Sayısal Modeller ile Kent(leşme)
Sanayileşme ve Kentsel Gelişmeye Etkileri
Kent(leşme) ve Turizm Sektörü
Yapılı Çevre Üretiminde Mega Projeler
Türkiye Örnekleri Üzerinden Soylulaştırma
Planlama Süreçleri ve Plancının Rolü
Akıllı Kentler: Çıkmazları ve Potansiyelleri
Kentsel Tasarım ve Büyük Organizasyonlar
Sosyo-mekansal Ayrışmanın Farklı Katmanları
Kentleşme ve Ekonomi Çalıştayı
Kentsel Kalkınmada Yerel Yönetimlerin Rolü
Kentsel Tasarımda Yeni Yaklaşımlar
Türkiye'de Açık-Yeşil Alan Uygulamaları
Kentleşme ve Mimarlık
Kent Hakkı Kavramına Yaklaşımlar
Tarımda Dönüşüm ve Kırsal-Kent İlişisinin Değişen Yüzü
Kentlerin Geleceği: Sorunlar, Olanaklar ve Araçlar
Neoliberal Kapitalizm: Kentleşme Süreçlerine Etkileri ve Sonuçları

140 farklı Akademisyen 40 oturumda 3 gün boyunca Kentleşme ve Ekonomi temasını ele aldı.

Tanyel Özelçi

Sevinç Bahar Yeniğül

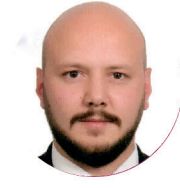
Kemal Görmez

Asım Balcı

Mehmet Çınar

Cemal Baş

Şenol Yaprak

İnci Basa

H. Çağatay Keskinok

Metin Şenbil

Hamza Taşdelen

Çoşkun Taştan

Orhan Sarıaltun

İbrahim Vurgun Kavlak

Ali Türel

T. Nur Çağlar

Berin Gür

Tuna Kuyucu

Tuncay Önder

Burcu Özüduru

Aktan Acar

Asmin Kavas Bilgiç

Mehmet Penbecioğlu

Zafer Çelik

Leyla Alkan Gökler

Melih Ersoy

Şebnem Önal Hoşkara

Şerife Geniş

Aysu Uğurlar

Savaş Zafer Şahin

Nevfel Boz

Mustafa Altunoğlu

Serap Kayasü

Mehmet Tunçer

Müge Akkar Ercan

Bülent Batuman

Yelda Özen

Halil İbrahim Yılmaz

Yusuf Sunar'ın moderatörlüğünde gerçekleşen 4. Kent Araştırmaları Kongresi Kapanış Oturumu, Mansur Yavaş ve Prof.Dr. Ruşen Keleş'in katılımlarıyla gerçekleştirildi.

